

відомий мовний бар'єр, збагачувати лексичний запас слів, адже діти під час спілкування використовують не лише лексику, прив'язану до підручника. Метод проектів мотивує тих, хто навчається до вивчення англійської мови та розкриває їх творчі здібності.

Список використаної літератури

1. Буренко В. Методичні рекомендації з розвитку творчої особистості учня в процесі вивчення іноземної мови / Валентина Буренко, Світлана Сафарян // Іноземні мови в сучасній школі = Іноземні мови в навчальних закладах. – 2013. – №4. – С. 63
2. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: учеб. пособие для студентов пед. вузов и системы повышения квалификации пед. кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров. – М. : Академия, 2000. – 272 с.
3. Мельник Л.В. Метод проектів у контексті сучасної освіти // Педагогічні науки. Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка : зб. наукових праць. Том1. – Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2007. С. 86-92

Анна Нагорна (м. Вінниця)

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ ЗОРОВОЇ НАОЧНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА СТАРШОМУ СТУПЕНІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

В сучасному освітньому середовищі значна увага приділяється розвитку діалогічного мовлення. Більшість дослідників визначають діалог як складне комунікативне явище, яке в свою чергу є однією з моделей комунікації кількох співрозмовників. Для продуктивного використання діалогічного мовлення під час вивчення мови важливо знати і розрізнити етапи його формування.

Актуальність дослідження. В умовах сучасного освітнього процесу велике значення має здатність учня чи студента чітко та грамотно висловлювати свої думки та адекватно взаємодіяти з іншими учасниками комунікативного процесу. Добре відомо, що учні можуть знати граматичні правила але бути не в змозі використовувати їх в практиці спілкування [1, с.

273]. Особлива увага надається завданням, в процесі яких використовуються наочні матеріали для побудови діалогу. Ці фактори доводять актуальність теми дослідження та обумовлюють інтерес дослідників у цій сфері.

Багато талановитих вчених внесли свій внесок у розвиток цільового використання діалогу при вивченні іноземної мови. Особливо значущими є дослідження М. Свейна, який разом з іншими дослідниками зазначив недостатню компетентність учнів в комунікативних видах діяльності, особливо в говорінні та письмі та почав шукати шляхи до її вирішення. Ці ідеї продовжили такі відомі лінгвісти як П. Лайтбаун та Н. Спада [2, с. 12].

Мета дослідження. Дослідити процес та етапи формування діалогічного мовлення засобами зорової наочності серед учнів старшої школи.

Діалоги використовуються для вивчення іноземної мови та подальшого використання її для спілкування. Великі можливості для підвищення ефективності навчання дає використання засобів зорової наочності. Різноманітні наочні посібники сприяють розвитку розумових та мовленнєвих умінь учнів залучаючи їх до активізації процесу комунікативної діяльності. Вчитель може використовувати як природні, так і штучні засоби зорової наочності. На уроках іноземної мови широко використовується роздатковий матеріал такий як картки з малюнками, змодельованими ситуаціями, зразками діалогів чи з тематичним словниковим матеріалом. Поєднання зорової та аудитивної наочності дозволяє презентувати діалог-зразок разом з усіма його характерними особливостями [3, с. 183-184].

В сьогоденних умовах комп'ютеризації навчання, особливе значення мають електронні засоби наочності. Використання сучасних інформаційних пристроїв для унаочнення матеріалу має безліч переваг. Головною перевагою є можливість аудіовізуалізації, тобто передачі інформації через звук і зображення.

Можливо виділити два типи використання діалогічного мовлення в навчальних цілях на уроках іноземної мови. Варто зазначити, що обидва підходи є можливими, хоча кожен має свої особливості. Спосіб формування діалогічного мовлення який бере за основу “зразок діалогу” можна розділити на чотири етапи:

- Учні слухають зразок діалогу, звертаючи увагу на текст-опору, основна мета – зрозуміти зміст.

- На другому етапі головна мета – мовний аналіз діалогу, вчитель звертає увагу учнів на певні сталі вирази та граматичні конструкції.
- Далі йде рольова гра, засвоєння і драматичне відтворення моделі учнями.
- Четвертий етап – творчий. Учні генерують власний діалог для ситуації схожої на вивчену.

Інший підхід передбачає сходинки від вивчення певних елементів діалогу до створення власного прикладу на основі даної ситуації.

- Перший етап – засвоєння окремих діалогічних одиниць. Доцільним є використання форми роботи учень-учень.

- Для другого етапу характерне оволодіння невеликими діалогами (3 – 4 репліки)

- На третьому етапі учні складають власні діалоги, які включають по 3-4 мікродіалоги [4, с. 482].

Висновки. Таким чином, формування діалогічного мовлення відбувається у декілька етапів, кожен з яких має свої особливості. Вчитель повинен добирати відповідні вправи для кожного рівня і дотримуватись чіткого алгоритму дій. Особливо ефективним є використання наочних матеріалів для створення автентичної комунікативної ситуації.

Список використаної літератури

1. Widdowson, H. G. 1978. Teaching Language as Communication. Oxford : Oxford University Press.

2. Ammar, A. & Hassan, R. (2017). Talking It Through: Collaborative Dialogue and Second Language Learning. Language Learning, 68, 1, 46-82. DOI:10.1111/lang.12254.

3. Особливості навчання діалогічного мовлення при вивченні англійської мови / А. О. Наконечна, І. Я. Ординська // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки. – 2015. – № 2. – С. 175-189.

4. Труханова Т. І. Підходи у навчанні діалогічного мовлення / Труханова Тетяна Іванівна // Наукові записки. – Випуск 104 (2). – Серія: Філологічні науки (мовознавство): У 2 ч. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – 512 с.